

... og flagene er taget ned

Lige nu er der mørkt i bygningen, dørene er låste, men der arbejdes stadig på højtryk.

I december måned fik vi en aftale med ejendomsselskabet, der ejer planetariebygningen og grunden. Den indebærer, at planetariet lukkede 1. januar, og at bygningen holdes standby, medens vi arbejder på en holdbar, fremtidsikker løsning for Planetariet. Vi har med andre ord vundet tid til at tænke det hele grundigt igennem.

Inden vores generalforsamling vil mange af ideerne forhåbentlig udkrystalliseres i en realistisk plan for en genåbning med en meget mere sikker fremtid for Planetariet. Som det står lige nu, kan vi ikke løfte sløret, for der er flere ting, som vi skal have andre med ind over. Jeg håber, det vil være muligt at gå mere i detaljer, når vi mødes til generalforsamling d. 22. marts. Indtil da holder vi fanen højt og hovedet koldt...

I den nærmeste fremtid udsender vi kontingentopkrævning til jer alle. Opkrævningen kommer i en særskilt mail. I bestyrelsen besluttede vi i efteråret, at vi først ville opkræve kontingenter, når vi havde en plan, som vi troede på – det er nu!

Mange hilsner
Janus Harloff Lynggaard
Formand

Indkaldelse til ordinær generalforsamling

Onsdag d. 22. marts kl. 19⁰⁰

Jels Motel og Sportscenter

Ørstedvej 10, 6630 Rødding

Dagsorden

1. Valg af dirigent
2. Valg af referent
3. Bestyrelsens beretning
4. Godkendelse af regnskab
5. Fastsættelse af kontingent
6. Behandling af indkomne forslag
7. Valg af bestyrelsesmedlemmer
Preben Hansen ønsker ikke genvalg
8. Valg suppleanter
9. Valg af revisor
10. Eventuelt

*Forslag til behandling under punkt 6 skal være fremsendt til formand,
Janus Harloff Lynggaard senest 8. marts.*

mail: janus@jels.dk, telefon: 74 55 30 62 / 24 66 96 87

Bestyrelsen håber at se rigtig mange medlemmer denne dag.

Himmelen lige nu...

Selv om det nu kan mærkes, at dagene er blevet længere, er der stadig masser af mørke timer til at nyde vinterstjernehimlen. Midt på aftenen ses Orions markante stjernebillede højt og flot mod syd. Nedenunder Orion finder vi himlens klareste stjerne, Sirius, og lige nu er den bedste tid på året til at beundre dens store lysstyrke. Bemærk dog, at Sirius altid befinder sig lavt på himlen set her fra Danmark. Derfor kan udsynet til den nemt være blokeret af bygninger, træer eller andet, så det gælder om at have fri horisont i sydlig retning for at kunne se den.

Forholdene er også rigtigt gode nu for at kunne se planeterne. Mod vest finder vi Venus og Mars i nærheden af hinanden først på aftenen. Venus er klarest, og de går begge to ned omkring kl. 21. Når vi kommer frem til midnat står Jupiter til gengæld op i øst, og allersidst på natten, dvs. omkring kl. 06, kan vi nå at få Saturn med mod sydøst. Uranus er så svag i lysstyrken, at den ikke kan ses med det blotte øje, men en håndkikkert er nok. Det kan bare være svært at finde planeten i stjernemylderet, men lige præcis d. 26. februar, kan vi få hjælp af Mars som "vejviser". Den aften vil Uranus nemlig kun befinde sig et lille stykke til venstre for Mars. Se efter et objekt med grønlig/blålig farve, som ser anderledes ud end en stjerne. Billedet viser et udsnit, som svarer nogenlunde til synsfeltet i en håndkikkert.

Himlen set mod vest d. 26. februar mellem kl. 19 og 21, hvor Mars denne aften kan bruges som "vejviser" til at finde Uranus med en håndkikkert.

Her kan I læse en del af kataloget over ideer til udvikling af Planetariet, som der arbejdes med i øjeblikket. Andre ideer modtages med kyshånd.

Første udviklingstrin

- Planetariets møderum (ca. 80m²) indrettes til et laboratorium. Så der skabes bedre undervisningsmuligheder, særligt i forhold til samarbejder med folkeskolen omkring aktiviteter i den Åbne Skole. I første omgang skal alle undervisningsmidler, der indgår i Planetariets undervisningstilbud være lettilgængelige, men lokalet skal kunne andet og mere. Det skal også være et værksted, hvor der kan arbejdes med innovative processer – et FabLab.
- Den faste udstilling justeres/fornys, så der tydeligt er sket ændringer.
- Der etableres Fulldome teknologi i planetariesalen. Fulldome er den moderne planetarieteknologi, der, som navnet siger, udnytter hele planetariekuplen til at vise digital videoprojektion 360 grader rundt.
  - Levende billeder over hele kuplen: foran, til siden, bag og over publikum
  - Større oplevelse, publikum er en del af begivenhederne
  - Rumlig virkning, større end ved 3D på flatscreen
  - Stor tilgængelighed af materiale på det internationale marked

Ideer til at fuldt udbygget Planetarie

Det eksisterende naturvidenskabs mini-eksperimentarium erstattes af eksempelvis:

- En Heliostat – en solkikkert, som via et kamera på taget sender live-billeder af solen. Der vil være mulighed for at zoome og dermed se udsnit. I nærheden skal være andre aktiviteter og materiale om solen.
- Integration af Planetariets observatorium, så det bliver en naturlig sammenhængende del af helheden. Det er vigtigt at der bliver uhindret adgang til besøg i observatoriet for gangbesværede, kørestolsbrugere o.l.
- Et kontrolcenter for planetudforskning – planeten er en hule udendørs. Et undervisningsforløb hvor en gruppe elever henholdsvis bemander kontrolcentret og er på rumrejse. Al kommunikation mellem grupperne foregår digitalt (fx SMS). Undervisningen handler om undersøgelsesdesign og om kommunikation.
- Station for programmering af robot - <http://www.mobilsiden.dk/nyheder/robot-kugle-der-styres-via-din-smartphone,lid.17167/>
- Programmering af simple/mini computere
- Programmering af og flyvning med droner
- På Planetariets store indvendige vægflader skabes læringsmiljøer - forskellige former for tavler og interaktivt materiale, som belyser universet, stjernerne, solsystemet, planeterne og giver mulighed for at gå på opdagelse på egen hånd.
- Omkring i udstillingen etableres læringsstationer, der spiller sammen med temaer/emner på væggene
- Mulighed for skiftende udstilling (mindre del). Til fx lokale virksomheder o.l.

Udearealerne som en aktiv medspiller

- Opbygning af planetoverflader – bakker/halvkugler i landskabet med forskellige overflader, kartere, teksturer og farver (inspireret af solsystemets planeter med fast overflade) – en alternativ legeplads.